

02/11/2008
2008/19

BASIN BÜLTENİ

İSMMMO Başkanı Yahya Arıkan: Devlet 1.550 net ücret alandan, 1.056 YTL vergi ve prim alıyor

‘İşsizlik önce bütçeyi vurur’

İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nın (İSMMMO) hesaplamasına göre, bugün brüt ücreti 2.163,29 YTL, net ücreti de 1.550 YTL olan bir çalışan için devlete vergi ve prim kesintisi olarak 1.056,7 YTL ödeniyor. Buna göre önlem alınmazsa işsizliğin artmasından neredeyse çalışan kadar devlet de gelir yitirecek.

İSMMMO Başkanı Yahya Arıkan, İSMMMO'nun ev sahipliğinde Ekonomi Gazetecileri Derneği'nin “Bilanço Okuma ve Enerji” konularındaki eğitim seminerinin ardından düzenlediği sohbet toplantısında kriz ortamında istihdamın korunmasına dönük alınabilecek önlemlere ilişkin önerilerini açıkladı. Arıkan, 2.163,29 YTL brüt ücret üzerinden 302,86 YTL SSK primi, 21,63 YTL İşsizlik Sigorta Fonu, 275,82 Gelir Vergisi, 12,98 YTL Damga Vergisi'nin kaynağında kesildiğini anımsattı. Bunun üzerine 421,85 (yüzde 19,5) YTL işveren SSK ve 21,64 YTL İşsizlik Fonu işveren payı eklendiğinde ödenen vergi ve prim kesintileri toplamının 1.056,7 YTL'ye ulaştığını kaydetti.

İstihdam üzerindeki vergi yükünün katlanılmaz oranlara ulaştığını belirten Arıkan, ortalama yüzde 40 olan istihdam üzerinde vergi ve prim yükünün bazı sektörlerde ise bu oranı aştığını ifade etti. İSMMMO Başkanı Arıkan, özel sektörde net ücreti 1.805 YTL, brüt ücreti 2.529,67 YTL olan bir çalışan için de toplam 1.448,84 YTL vergi ve prim ödendiğini, aynı çalışan için işveren cebinden toplam 3.253,84 YTL çıktığını ifade etti. Krizin olası etkileri, alınabilecek önlemler konusunda bir sunum yapan Arıkan, zararı topluma mal etmek üzere, parayı, yine para babaları olan finans kuruluşlarına aktaran kurtarma paketlerine karşılık Türkiye'nin çalışandan ve üretenden yana önlemler alarak örnek ülke olabileceğini söyledi. Buna göre, Türkiye öncelikle istihdam üzerindeki vergi yükünü azaltacak ve kayıt dışı ekonomi ile mücadele edecek.

Vergi oranını düşürmek, geliri azaltmıyor, kayıt dışında milyarlarca YTL bizi bekliyor. Rehberliğe hazırız

Resmi verilere göre, kayıt dışı ekonominin gayri safi milli hasılanın (GSMH) yüzde 50'sinden fazla tahmin edildiğini anımsatan Arıkan şunlara dikkat değerlendirmeyi yaptı:

“Hükümet daha önce imza attığı belgelerle de kabul etti ki, kayıt dışı yüzde 50 üzerinde. TÜİK'e göre de kayıt dışı çalışanların oranı yüzde 50. Çalışan 22,6 milyon kişinin 10,9 milyonu herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna kayıtlı değil. Bunların yaklaşık 3 milyonu tarım kesiminde ve yasal olarak herhangi bir sosyal güvenlik sistemine kaydolması gerekmiyor. Geri kalan 7,9 milyon kişi ise yaptıkları iş nedeniyle SSK veya Bağ-Kur'a kayıtlı olması ve dolayısıyla kazançları nedeniyle vergi ödemesi gerekenler. Bir sosyal güvenlik sistemine kayıtlı olmayanların 2 milyon 574 bini ücretli, 1 milyon 635 bini ise yevmiyeli. Bu kapsamdaki toplam 4 milyon 209 bin kişinin SSK'ya kayıtlı olması, SSK ve İşsizlik Sigortası primiyle, gelir ve damga vergisi ödemesi gerekiyor. Bu çalışanların SSK ve İşsizlik Sigortası Priminin asgari ücret üzerinden ödendiğini varsaysak bile elde edilecek gelir, 9,5 milyar YTL SSK, 852 milyon YTL de İşsizlik Sigortası Fonu olmak üzere en az 10,3 milyar YTL.

Bu hesaba 323 bin işveren ve 3 milyon 368 bin kendi hesabına kayıt dışı çalışanı da katmak gerekir. Buradan da Bağ-Kur'un elde edebileceği prim geliri yıllık en az 8 milyar 207 milyon YTL olarak hesaplanıyor. Son olarak 2006'daki Kurumlar Vergisi indiriminde gördük ki, oran indirmek vergi gelirini artırıyor. Bugün işsiz sayısı 5 milyona dayanmış. Hükümet mevduata garanti, bankalara para gibi tartışmalara kulak vermeden yarım kalan vergi indirimlerini tamamlamalı. Biz bu konuda rehber olmaya hazırız. Kamu gelirini artırarak krizi atlatmanın yollarını görüşmek istiyoruz.”